

Edinost

Glasiło političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglašitvi se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nepravilni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

„Edinost“

zhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč).

Telefon št. 870.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trst

Previdnost pred nemškimi konservativci!

Danes došli nam »Der Süden« ima na čelu lep članek, katerega smo čitali z vsem zanimanjem. Izvajanja v njem so res aktualna. Povsem soglašamo z njim, ko izvaja, da temeljno načelo hrvatskim in slovenskim poslancem mora biti ta: da so zložni med seboj! Kdor bi bil proti tej zložitosti, ta bi zagrešil delikt na narodnih interesih. Nam gre za narodno ekzistenco, a to morejo naši poslanci braniti le, ako so zložni. Zložitost je že na sebi močan in mogočen činitelj. Kar je bilo nevspehov v minoli legislativni dobi, gredo na račun nesporazumljenj med posamičnimi frakcijami in osebnih konfliktov. List »Der Süden« je — kakor hočemo razložiti niže doli — odločno nasproten takoiimenovanemu imperativnemu mandatu, to je temu, da bi volilec dajali poslancu obvezno direktivo vzlasti glede taktike —, ali jedno obvezo naj bi jim naložili, obvezo: bodite zložni! Skupnemu in splošnemu narodnemu interesu treba podrežati vse osebne konflikte.

S tem delom članka se strinjamo docela; saj smo tudi mi baš te dni povdarjali iste misli.

In tudi z onim drugim delom, ki se obrača proti imperativnemu mandatu, se strinjamo bistveno, vendar pa se nam zdi umestno, da temu delu nadovežemo nekoliko misli.

Vprašanje, da-li je dopustno, da poslanec vsprejema od volilcev obvezne direktive glede bodoče taktike, je gotovo aktualno in je ravno zadnje čase prešlo v splošno diskuzijo; sosebno pa v češki javnosti, kjer gre za to, da-li naj češki poslanci zopet prično z obstrukcijo ali ne?! »Der Süden« je — kakor že omenjeno — odločno proti temu ter dokazuje, da tako vezanje poslancev na gotovo taktiko, ne da bi vedeli, kako se zasujejo stvari, je najnevarnejše za parlamentarni sam. Take obveze da so že zakonito nedopustne; ali so tudi proti morali in proti dostojanstvu poslanca ter protivne načelu slobode. Imuniteta poslanca ni le za to tu, da ga ščiti navzgoraj, ampak ga mora ščititi tudi na vzdolaj. Jedino, na kar je vezan poslanec nasproti volilecem, je program. In čim si poslanec pušča predpisovati taktiko, se spre-

minja v mašino, je podoben marioneti, lesnemu harlekinu.

To so bistveno izvajanja v tem delu napominanega članka. Nočemo oporekati; vse je res. Volilec ne morejo dajati poslancu obvezne direktive glede taktike, ker se taktika mora uravnati po razmerah, a razmere se lahko spreminjajo čez noč. Ta pomislek je pred očmi tudi češkimi kandidatom, ki je eden za drugim prosijo volilce, naj jim puste slobodno roko glede bodoče taktike, naj puste njim v presojo, da-li je zopet začetki z obstrukcijo ali ne?! Prav imajo.

Slobodno roko glede taktike moramo pustiti tudi bodočim slovenskim poslancem. Mi zahtevamo od njih, naj bodo zložni v svojem nastopanju, a nočemo jim predpisovati, s kom naj se včlovejo, kje naj iščejo parlamentarnih zvez in v kake parlamentarne kombinacije slovej vstopiti!!

Ali jednega prava nam poslanci ne smejo odrekati — prava nasvetovanja, opozarjanja. Če tudi si poslanci ne daje vezati rok, vendar ne sme z suvereno prezirljivostjo gledati doli na vsako željo, prihajajočo iz javnosti. Sosebno pa ima jedno veliko obvezo, kateri se absolutno ne sme izogibati: dolžan je urejati svojo taktiko po skušnjah iz minulosti. Najprvotnejše pravilo življenjske filozofije je: imej pred očmi grehe iz minulosti, da ne boš delal novih grehov!

Mi se hočemo tu poslužiti torej prava opozarjanja na zmote minulosti, a bodočim poslancem je v dolžnost, da so jim te zmote v svarilo.

Kakor rečeno: mi nočemo predpisovati bodočim poslancem, s kom naj se včlovejo, zahtevamo pa od njih, da uvažujejo pouk iz minulosti, ko bodo sklepali zveze.

Gospod dr. Gregorin je rekel na shodu pol. društva »Edinost« na Proseku, da nam Slovanom se najbrže bližajo hudi časi, ali eden dobiček da nam prinesejo sedanji dogodki, ta namreč, da nam ne bodo več komandirali ljudje a la Ebenhoch, Zallinger itd. Govornik je torej izrazil željo, da bi se naši poslanci ne vezali več tako tesno na nemške konservativce, kakor so se dosedaj. Nam se zdi ta želja tako opravičena, da bi je bodoči poslanci ne smeli prezirati. Opravičena pa je, ker je izišla iz skušenj iz minulosti.

Vsa parlamentarna zgodovina nam priča,

za to dobiš. Tista konja bosta tvoja, katera sem privedel iz vojne s Tatari. Več nisem slišala. A to mi je bilo zadosti.

«Umoriti, mene, čemu, morda, ker jim hočem vrniti zlato slobodo?!»

«O oni so preslepljeni od Ostrovskega. Rekel jim je, da si izdajica in bog ve, kaj še. To sem slišala iz lastnih ust mojega očeta, ko se je vrnil tisto noč po tvojem odhodu od Ostrovskega».

«Ha, Ostrovski! Naj se me varuje!»

«Kaj mu hočeš, če te uniči. Bodi previden, ker danes so letali kozaki nekam skrivnostno ven in noter v kočjo Ostrovskega».

«Hvala ti, Jarenina! Morda si ti jedino bitje, ki me ljubi in pozna moje namene. Ko bi bila ti okoli mene, bi se ne ustrašil sto hrabrih junakov».

«Rada bi te ščitila, a sem prešibka. Hiti, Mazepa domov, hiti. Zberi zveste kozake in brani se pogumno!»

«Branil se bom, branil. Nerač se tolečem z lasnimi brati, a ker je tako, no — tu se je junak pretrgal besedo in dal kratko slovo Jarenini. A ta se je obrnila hitro v stran, da bi skrila solzne oči.

Hitro jo je mahal Mazepa na dom. Tu je dobil še vedno zbrane kozake, ki so ga bili spremljali k švedskemu kralju. Razodel jim je namero Ostrovskega.

da naša tesna zveza z nemškimi konservativci je pač zahtevala velikih žrtev od nas, ali vspehov nam ni donasala. In če bi nas kdo hotel vprašati za dokaze, ne bi nam trebalo segati daleč, ampak bi lahko pokazali na sramotni položaj Jugoslovanov. Že dr. Laginja je nekoč drastično označil to zvezo — v nekdanjem Hohenwartovem klubu — nazvavši jo — limonado! Konservativni Nemci so pač vsikdar, ko so nas potrebovali za dosežanje svojih interesov, mnogo govorili o svojih simpatijah do nas Slovanov, ali v njih delih nismo nikdar videli te ljubavi! Čuli smo pač mnogo sladkih besed, ali ob vsaki borbi za opravičene zahteve naše so bili konservativci v prejšnjih časih tako hladni, da smo vsikdar ostali — praznih rok! Zadnja leta pa smo videli, kako so konservativci, čim je šlo za kak specifično slovanski interes, kar ubežavali v nasproti tabor. Le preresešne so besede, ki jih nedavno napisal sušaški »Novi list«, torej prek in prek konservativno glasilu: »Personifikacija te ere je bil pokojni Hohenwart. Mir pepelu njegovemu ali naša zgodovina ne pomni hujega zloduha za slovansko stvar. Na videz nam udan z dušo in telesom, je v slovanskih strankah vršil isto nalogo kakor baron Chlumetzky v nemških klubih. Dospel na vladu je zgolj slučajno razvil federalistični program in strmoglavil so ga. Nikoli ni mogel odpustiti onim, ki so ga vrgli in to jedino ga je držalo na strani Slovanov, katerih ni ljubil in ki so mu morali služiti le kakor sredstvo! Četi klerikalnih Nemcev so morali Slovanom služiti le kakor podnožje, kakor štafaza. To vse je resnica. Ali ta gospoda skozi dvajset let drugovanja se Slovanom si niso nikoli upali sneti z lica farizejsko krinko, da bi vrgli od sebe hipokrizijo in da bi se pokazali to, kar so, kakor so začeli sedaj, ko zgubljajo nado, da bi se jim Slovanom še nadalje pustili tako izkoriščati. Še jih je sicer v Saleburgu in v Linzu, ki nimajo toliko poguma, da bi nam govorili odkrito: tudi mi mislimo nasproti Slovanom tako, kakor mislija Schönerer in Wolf. Ali od Dunaja do Vorarlberga, po vseh alpskih stacijah nemškega klerikalizma, je že prodril duh animozitete proti nam tako očitno, da so ga te dni povsem jasno pokazali tudi volilec barona Dipaulija, ki so tega častnega

Kakor bi tresčilo va-nje, skočili so kozaki na noge.

«Kdo se upa umoriti našega hetmana?» vpili so jeden nad drugega.

«Ostrovski in njegovi vrstniki» je odgovoril glavar odločno in prsa so se mu širila.

Zdaj je poskočil Davlja, kakor prestreljena zver in potegnil sabljo: «Glej hetman, zadnjič je videl Ostrovski danes zaiti solnce». Kakor vrtalka se je obrnil na mah in hotel oditi.

«Kam?» ga je ustavil hetman.

«K Ostrovskemu», je bil kratki odgovor.

«Ne, Davlja, vem da si hraber junak, a tvoj pogum pokaži nocoj, ko se bomo bili mož proti možu!»

«Za te hetman, pustim svoje življenje na bojišču, ampak Ostrovskega moraš pustiti meni».

«Naj ti bo! Mi ostanemo nocoj na straži. Postavimo se zadaj v gozdič, kjer počakamo izdajce. Kakor hitro napadejo oni mojo hišo, tedaj jih primemo od dveh strani. Ti Davlja prideš od juga z desetimi možmi, a jaz pa od severa z ostalimi». S temi besedami je izginil v kočjo, da se napravi za trdi boj. Tudi ostali kozaki so hiteli vsak na svoj dom po ostalo orožje. Razven sabelj in pištole niso imeli namreč prav nič drugega seboj.

(Pride še.)

prvaka svojega pustili na cedilu le zato, ker se je drznil izreči za neko žalostno jezikovno ravnopravnost. Krinka je pala! Od Schönererja do Luegerja, od Steinwenderja do Ebenhocha ni razlike. Vsakdo se bori za oblast in bi rad nas izrabljaj. Nikdo njih pa bi nam ne pomagal, vsi nas mrzijo jednako kakor inferijorno pleme, ki ni vredno, da bi uživalo dobrote kulture. A nam mora biti ljubša odkrita mržnja Wolfa in Mommensa, ki nam očitno pravita, da za nas je le batina, nego pa licemerska mržnja alpskih konservativcev, ki je tem huja, čim plašljivejša je. Slovanom se morajo enkrat uveriti, da jim mej Nemci ni prijatelj! Kdor njih se jim hlina prijatelja, ta jih vara, ali pa jih namerja varati!«

Besede v susaškem »Novem listu« pravijo zgodovinsko resnico in vsa znamenja kažejo, da odgovarjajo tudi stanju sedanjosti. Ni preveč zahtevano torej, ako od bodočih poslancev naših zahtevamo skrajno previdnost. S takimi neodkritimi elementi se ne kaže vezati. Mi se pokorimo načelu slobode zastopniku naroda, najmanjše bi hoteli vezati poslance, naj izkopljejo nepremostljiv propad med seboj in nemškimi konservativci. Mi smo le proti tesni zvezi, kakor je bila nekdanj. V gotovih slučajih naj le paktirajo z njimi, ali vsikdar po praktičnem pravilu: dam ti, če daš ti meni! — in pa z zahtevo garancij, da bodo res dajali!!

Politični pregled.

V TRSTU, dne 12. novembra 1900.

Važna razsodba. Italijani si vedno domišljajo, da jim je iz stare krivice, ki se je godila avstrijskim Slovanom, vzraslo nespremenljivo pravo. Tako sosebno na — sodiščih. Ker je bil star običaj, da so sodišča rabila le italijanski jezik, menijo, da mora ostati vedno tako. Ta njih teorija je dobila sedaj veliko luknjo. V Palmaciji je bil le italijanski jezik notranji jezik. Proti tej razvadi se je pregrešil sodni adjunkt Ferri. Uveli so proti njemu disciplinarno preiskavo, a najvišje sodišče kakor zadnja instanca je razsodilo, da je ni nobene zakonske določbe, zahtevajoče, da je le italijanščina notranji jezik. — Pa je tudi res absurdno, da bi ravno najmanjši odlomek narodnosti v Avstriji imel nekaj — in še to brez vsake zakonske podlage — kar se odreja celó velikemu in prevažnemu narodu češkemu!! Z lingua del foro gremo pač h kraju.

Volilno gibanje. Istra. Včeraj popoldne je bil v Dolenjivasi (občina Roč) velik shod pod milim nebo in groznim nalivom. Vzlic slabemu vremenu je došlo nad 600 ljudi z bližnjih vasi. Zborovalo se je pod dežniki. Sklicevatelj dr. D. Trinajstić je pozdravil zborovalce, na kar je bil profesor Mandić izvoljen predsednikom, ki je na kratko razložil pomen tega shoda ter predložil kandidature dra. Laginje za V. kurijo. Ta poslednji živahno pozdravljan, je potem razvijal svoj program. Za Laginjo je govoril župnik Pikulič. Slednjič je govoril profesor Mandić, pozivaje volilce naj zložno glasujejo za naše volilne može, kar bo prva zmaga v tej občini. — Shod na Miljskem hribu, napovedan za včeraj popoldne je bil odložen radi slabega vremena.

Štajersko. Tudi v skupini kmečkih občin Celje-Brežice bo boj med dvema slovenskima kandidatom. Proti vitezu Berksu je namreč nastopil kakor kandidat gospod Jakob Pukl, urednik lista »Der Süden«.

Češka. Eksekutivni odbor češke stranke je izdal volilni proglas v katerem omenja boj radi izdajanja in odprave jezikovnih naredeb. Pred tem bojem stopa vse v ozadje.

PODLISTEK

7

„Mazepa“.

Povest iz začetka 18. stoletja. — (Spisal Ledenovski.)

Mazepa je ravno sedel pred hišico, ko mu je došlo vabilo. Ugibal je, kaj da neki hoče deklica.

Solnce se ni zašlo, ko je šel Mazepa po vasi proti travniku. Niti sanjalo se mu ni, kaj da ga čaka nocoj.

Mrak je legal na zemljo. Mazepa se je ozrl proti Jarenini hišici in videl je, kako se mu njena postava urno bliža.

Še vedno vsa preplašena od vznemirjenja se je približala deklica. «Mazepa, Mazepa, reši se» klicala mu je komaj slišno naproti.

«Kaj pa se je zgodilo?» je vprašal osupli mladenič.

«Kozaki, z Ostrovskim na čelu, te hočejo umoriti. Zvedela sem vse. Nocoj te hočejo umoriti. Poprej je bil Ostrovski pri mojem očetu. Mislija sta, da sem odsotna. A jaz sem se skrila pri malem okenu zunaj hiše. Slišala sem samo besede: «Čuj, Janaj, njega odpravimo nocoj, a potem si izberete a hetmana mene. Ti daš svoj glas za-me in tebi bodo sledili gotovo tudi drugi. Plačilo

Kajti največja državna potreba je, da se rešijo narodni prepiri. Proglas izjavlja, da Čehi ne odjenjajo od boja za državno pravo, vsikdar pa bodo pripravljeni za častno spravo z Nemci. Slednjič izjavlja proglas, da narodna stranka ne postavi svojih kandidatov, ker noče motiti vladajoče mladočeske stranke v zapričetem, a še ne dovršenem delu, ter prepušča somišljenikom, naj volijo tiste kandidate, ki so programu staročeske stranke najbližji.

Narodnonapredna stranka in bodoča taktika. Po zahtevi dolžne lojalnosti posnemljemo po »Slov. Narodu« nastopno izjavo:

»Tagespošta« prijavlja danes brzojavko iz Prage, v kateri je rečeno, da poročajo češki listi, da je shod zaupnih mož narodno-napredne stranke v Postojini sklenil resolucijo, s katero se določa: 1. Da je razgnati »Slovansko krščansko-narodno zvezo«, 2. da se morajo naši poslanci najtesneje okleniti Čehov, 3. da morajo radikalno nastopiti za narodne zahteve in 4. da morajo voditi odločno opozicijo zoper vlado. To je popolnoma izmišljeno in od konec do kraja zlagano. Vemo tudi, da so to vest poslali naši klerikalci v svet, ki hočejo po tem ovinku kaptivirati vlado, da bi jim pomagala pri volitvah. Saj razbaha že celo Vencajz vest, da želi ministerstvo, naj bi bil on zopet izvoljen. Pooblaščen smo zopet izjaviti, da se na zaupnem shodu v Postojini sploh ni ničesar sklepalo o programu in o taktiki bodočih poslancev, in da so se samo predstavili kandidati. Rečena vest očitno ni drugzega kakor volilni manevar, obžalujemo samo, da so češki listi prevzeli posel, ki ga sicer opravljata »Vaterland«.

Zakon o poroki nadvojvode Frana Ferdinanda. Predloga ogrske vlade za uzakonjenje izjave nadvojvode Frana Ferdinanda, s katero se je isti za svoje potomce iz zakona z grofice Kotek odpovedal prestolonasledstvu, je povodom debatam v ogrskem parlamentu brez konec in kraja. Sedaj še le so prešli v podrobno razpravo. Vlada je za to, da se v varovanje ogrske državne samostojnosti rečena izjava vzakoni, poslanci opozicije se pa upirajo temu, ker so na stališču, da soproga ogrskega kralja mora biti tudi ogrska kraljica, ker ogrsko državno pravo ne pozna morganatične poroke. Boj se bje z vso srditostjo in brezobzirnostjo in govorniki opozicije ne kažejo ni najmanjše delikatese nasproti najnaravnem občutku najvišjih krogov.

Bosanske železnice. Valovanje se še ni poglobilo — preveliko je bilo ogorčenje. Zlasti iz Dalmacije nam doae obupni kliči. Splitsko »Jedinstvo« je izišlo v žalni obliki. Pravi, da nikdar še ni kakov glas, došel z Dunaja, provzročil toliko nevolje. Dalmacija je izigrana, obsojena na beraško palico. Doživela je že mnogo krivice, mnogo udarcev, razočaranja, ali nikdar še v ljuti nevolji takov posmeh ironije z usien Njih escelene. In da bo kupa krvave ironije do vrha polna, javlja isti list, da bi bilo otročje, ako bi se hoteli nadejati, da se vinska klavzula ne obnovi! »Jedinstvo« opaža trpko: Nič bi se ne čudili, ako bi določili, da se italijansko vino sme slobodno uvažati v Avstrijo. Nimamo trgovine, nimamo obrti, ni zvez, luke so puste in prazne — pa naj klavzula uniči še naše vinograde! Saj bo pomagala dunajska vlada s — 20 gld. za kakov vodnjak!

Tržaške vesti.

Javno zborovanje, sklicano včeraj v Gropado, se je odložilo, ker ljudje niti mislili niso, da bi zastopniki političnega društva ob takem vremenu došli tja gori.

Shod političnega društva »Edinost« v Trebčah. To je bilo včeraj veselo preseenečenje! Često se dogaja, da si človek kakov dogodek predstavlja v optimističnem svitu, a pozneje mora doživeti kruto razočaranje. No včeraj smo bili najradostneje presenečeni. Ob 3. uri pop. smo se podali na pot na volilni shod v Trebče. Pisec teh vrst je bilo težko pri sreči, ker se je domislil, kaj je moral prestati v Trebčah pred petimi leti o priliki volitev za mesto. Tedaj se je naš narodnjake teroriziralo na vse mogoče načine in se nam je celo javno grozilo. S takimi spomini nas je odšlo enajst Kolašev, a z nami naš povsodi priljubljeni gosp. dr. Rybář ter gosp. Jakob Štoka. Vreme je bilo grozno! Dež je lil neprestano in curkoma in burja nam je žvižgala na vsej dolgi poti čez Kolonjo v

Trebče. Umevno je torej, da nismo baš z najboljšimi nadami mislili na shod. Ali bilo je vse drugače, nasprotno od tega, kar smo pričakovali. Dospevši v Trebče smo našli v krčmi vrlega konsumnega društva že zbrano lepo število domačinov v družbi z omizjem rodoljubov z Opčin. Skoro h kratu z nami je prišel tudi neutrudljivi odbornik političnega društva »Edinost«, gospod St. Godina, ki je bil popoldne z g. Cotičem še v Istri (na Miljskem hribu), od koder pa se je vrnil, ker se je tam napovedani shod odložil radi pre slabega vremena. Mesto nekdanjih sovražnih obrazov, smo bili kmalu po našem prihodu v Trebče presenečeni po lepem ubranem petju domačih narodnih mož in mladeničev. To nas je vseh iznenadilo najprijetneje! Dvorana določena za zborovanje, je bila v malo minutah tako polna, da smo se Tržačani morali umakniti v spodnje prostore, da smo dali prostora, domačim volilec, ki so napolnili tudi vse predsohje! Podrobnejše poročilo o shodu, vam napiše spretnejše pero, zato jaz le omenim, da je bilo vse navdušeno za našega kandidata, da smo bili vsi kar oduševljeni, ko smo slišali domače moške, kako so navduševali svojce za narodno borbo!

Naš dr. Rybář je imel zopet srečen dan, kakor ga ima on povsod, kjer nastopa! Živoklicev in ploskanju ni bilo konec!

Isto tako srečna sta bila se svojim nastopom gg. Jakob Štoka (predsednik shoda) in Stanko Godina, katerima je krepko pritrjeval neki ugleden domačin. Po zborovanju so domači peveci in Kolaši zapeli skupno »U boj!«

Ljudstvo je bilo tako razvneto, da smo morali pesem ponoviti. Zbora sta pela vsaki za-se po več komadov, a ko je prišla ura ločitve, smo se zopet združili in razoglavi zapeli »Hej Slovani«. Mej pevanjem so ljudje dvigali roke kakor v znamenje — prisegajo! Ta dan nam ostane vsem v neizbrisljivem spominu. Naš trud ni bil zastoj in zato kličemo iz dna srca: Bog živi trebenjske pevce in vse trebenjske narodnjake, ki so se z večrajšnjim dnem krepko postavili v kolo okoličanskih bratov. Le tako naprej do zmage! Pripomniti moram še, da je dr. Rybář pristrčno napil obojnimi pevcem.

Par sličice iz prošle reklamacijske dobe. Prvi, ki je vpogledal v volilne liste, je bil pisec teh vrstic kakor poverjenik društva »Edinost«. Za njim so začeli prihajati mnogi volilci, po veliki večini Slovenci. — Vsaki tretji je bil skoraj gotovo izpuščen iz volilnih listin. Med drugimi je prišel nekdo naših z vojaško knjižico; ker ni bil vpisan, je hotel reklamirati.

Uradnik, določen za sprejemanje reklamacij, je pregledal knjižico, ter jo vrnil stranki z opazko, naj, zraven te, prinese še dokaz o 6-mesečnem bivanju v Trstu! Pisec teh sličic je pristopil in pogledal omenjeno knjižico, v kateri je zapisano: »Visto per la dimora« in je pod tem »visto« tudi pečat tržaškega magistrata. Nisem se mogel vzdržati, da ne bi bil poučil magistratnega uradnika, da vojaška knjižica mu mora biti veljavna za obe kvalifikaciji — ako on veruje magistratu! Da-si mu to očevidno ni ugajalo, obveljalo je vendar in po tem slučaju so vsprejemali vse slične reklamante.

Nekdo je prišel in rekel: Dober dan, gospoda! Ta pozdrav je kar osupnil vse gospode uradnike. Najstarejši med njimi je odgovoril: »Non capisco quella lingua« (Ne umem tega jezika). Naš mož: »Čudno, uradniki tržaškega magistrata ste, pa ne umete deželne jezika!« Ta umestni odgovor je kar pretresel vseh 7—8 uradnikov in zdelo se je, kakor da hočejo uložiti kazensko ovadbo proti našemu korenjaku zaradi takega zločina. Ko je naš mož še dostavil: »Jaz kakor preprost človek govorim štiri jezike, Vi pa, kakor uradniki umete le enega!« je skočil vodja urača, g. Baroni, po koncu in zaklical: Basta! — Tudi mi menimo, da je že več nego zadosti tega preziranja našega jezika od strani občinskih uradnikov! Zaznamovali so dotičnega našega moža, ali tožili ga menda ne bodo, ker menda še ni kazenskega paragrafa proti zločinu — poznanja slovenskega jezika.

V obče pa treba priznati, da so bili ti uradniki, z nekoliko izjemami, še precej uljudni z vsemi strankami in da je gosp. Baroni res skrbel, da se stranke ne bi mogle pri- toževati.

Nekateri med strankami so bile nekoliko preveč — predrzni, ali ti niso bili naši, zato ne govorimo o tem!

Priimki so tako popačeni, da je joj! To

bi morale oblasti strogo zabraniti, toliko hi- šnim gospodarjem, kolikor tudi magistratu.

Pomislite, da smo kak priimek iskali pod tremi do štirimi začetnimi črkami in ga našli še le pod — peto začetnico. Kam pridejo naši priimki, ako se ne stori konec tem drznim manipulacijam s priimki našega ljudstva?!

Mestni redarji, postavljeni za vzdrževanje reda, ne odgovarjajo svojemu poklicu. Ti moške se rinejo pred stranke in vtikajo nosove v volilne liste, kjer nimajo nikakega posla. Vedenje njihovo ni dovolj dostojno, niti proti uradnikom! Kedo je kriv na tem? Jaz menim, da prevelika familijarnost!

V listah je uknjiženih do 32.000 volilcev za V. kurijo, ali izpuščenih je še najmanj 10.000 (deset tisoč)! Mi smo pregledali liste za približno 700 naših in našli, da je od teh izpuščenih nad 200!

Dvorana za pregledovanje volilnih list je bila pre — skrita, pretemna in je bilo tam premalo prostora.

Vlada naj v bodoče nekoliko več pazi, kako magistrat ne vrši svoje dolžnosti v polni meri, kakor bi jo moral vršiti, ker tu gre za korist ljudstva! Drugače morajo biti ne- rednosti!

Koliko je izpuščenih? Iz volilnih list pete kurije namreč. Koliko — tega seveda ne more nikdo izračunati natančno. To pa je gotovo, da je mnogo njih, na katere so po- za- bili. Pooblaščenec »Edinosti« je za kakih 500 mož pregledal liste in od teh ni dobil vpisanih — 140! Po tem bi bilo soditi, da jih je izpuščena priplizno tretjina. Da niso liste v redu, to priznajo magistratni organi sami. S precejšnjo gotovostjo smemo torej računati, da je kakim 10.000 opravičencev v V. kuriji vzkradena volilna pravica.

Pojte v Ljubljano! Minolo soboto zjutraj je šel neki naš okoličan v tobakarno v novi ulici nasproti lekarni Zanetti, ter je vprašal, imajo-li tam na prodaj naš list. Stara žena, prodajalka tobaka, mu je pa odgovorila: »La vadi a Lubiana«!!

Naš okoličan, pravi Tržačan, je povedal nesramni ženski, da se »Edinost tiska in pro- daja v Trstu, iz Trsta pa naj gre ona, ako jej drago.

Bog ve, da-li ta ženska naše ljudi ven podi tudi tedaj, ko jej nosi denar za tobak?

Odlikovanje. Vojno ministerstvo je po- slalo g. Antonu Jakliču, e. in kr. vojaškemu kuratu I. reda, pohvalni dekret za osemletni trud in delovanje na e. in kr. in- fanterijski kadetni šoli v Trstu. Čestitamo iskreno vrlemu gospodu!

Dva monumenta. Pišejo nam: Čitatelj, ti si gotovo že večkrat hodil po stari openski cesti. Vendar pa je mogoče, da nisi zapazil dveh monumentov, katera je možno videti s te ceste. Ne zamerjamo ti. Nadejamo se pa, da ti bo ustrezno, ako te danes opozorimo na ta monumenta, da si ju ogledaš o prvi priliki, ko te bo pot vodila po rečeni cesti.

Pred vsem naj ti povemo, da sta to dva monumenta, našega — mestnega gospodarstva! Na desno ob cesti vidiš kampanjo. To je velik kompleks zemljišča, ki se razteza daleč tja proti Kolonji. Vse to zemljišče je last občine in je — popolnoma zapuščeno. Ali umeš, kaj to pomenja? Blizu mesta, kjer vsaka ped zemlje, ako ima pridnega in umnega gospodarja, prinaša dohodkov, pušča naša mestna uprava, da je toliko zemlje — mrtev kapital!! Ali ni to lep dokaz, kako naša občina upravlja svoje premoženje?!

Istotako na desni vidiš lep kos terena razmetanega razruvanega. Vidiš tudi, da so položeni ozki železniški tiri in tu tam leže preobrnjene samokolnice. Vse to ti pravi, da je tu moralo mnogo rok pripravljati teren za kako velikansko stavbo, a da so se pozneje premislili.....! Ne motiš se. Tudi ta teren je last naše občine. Kupili so ga za drage novce za zgradnjo norišnice. In potem so se res premislili, ker so baje spoznali, da dotični teren ne odgovarja vsem zahtevam! Ali ni to velikanski monument racijonalnega gospodarstva? Najprej so potrosili tisočakov za teren, potem nekaj tisočakov za razkopavanje istega in potem še le so se spomnili, da to zemljišče ni za to!! — Drugi, manje — kulturni ljudje delajo to drugače: predno kupijo tla za kako stavbo — vzlasti če gre za veliko denarja —, gledajo, da se prepri- čajo povsem za gotovo, da tla odgovarjajo vsem zahtevam, oziroma namenom poslopja, katero hočejo sezidati!

P. n. gg. davkoplačevalci naj ne zamude ogledati si ta dva monumenta tržaške občinske uprave!

Užigalice družbe sv. Cirila in Me- toda. Zalagatelja užigalice družbe sv. Cirila in Metoda, gospoda Perdan v Ljubljani sta družbinemu vodstvu zopet izročila lepo svoto 400 K ter oddasta pred koncem leta, kakor pravita, isto tako svoto. Kakor vidimo do- biva naša prekornista družba od teh užigalec znaten reden dohodek ter podpira družbo vsakdo, kdor te užigalice kupuje. Čim več je odjemalcev, tim večja je svota, ki jo pre- jema družba. Zato naj noben Slovenec in no- bena rodoljubka ne kupuje drugih užigalic, nego družbinih. Ako so te užigalice za las dražje od drugih, naj se nad tem nihče ne spodtika! Saj moramo pomisliti, da darujemo za našo dično družbo, za narodovo kulturo. Pa tudi gospoda zalagatelja morata poleg iz- datnih svot, ki jih oddajata družbi, imeti kaj dobička zase in je tudi kakovost teh užigalic najbolj. Našo tržaško občinstvo prosimo torej, naj se poslužuje izključno le užigalice družbe sv. Cirila in Metoda. Tudi ko bi bil kak prigovor, mi ga ne pripoznavamo, ker tu gre za našo prekornisto družbo, za plemen- nit namen.

Ponesrečen sprovodnik. V soboto večer je pri Tržiču ponesrečil konduktar Josip Ivančič iz Trsta. Hotel je stopiti na neki vagon, kjer se nahaja zavor, a je o tem pa- del pod voz. Kolo mu je šlo čez nogo ter mu otrgalo vse prste na desni nogi. Ivančič se je vendar vzdignil ter letel za vlakom in klical toliko časa, da so ustavili vlak ter ga sprejeli nanj. Na tuk. kolodvoru so mu po- delili prvo pomoč, potem pa ga spravili v mestno bolnišnico.

Aretiranje. Policijski oficijal Titz je v soboto aretiral 25-letnega, že večkrat kazno- vanega Antona Frena iz Trsta, ker je ne- varno pretel delavcem neke tvrdke, ki ga ni hotela več sprejeti v delo.

Nesreča v Lloydovem arsenalu. V soboto ob 5. uri popoldne je v Lloydovem arsenalu o preskušanju novega kotla razletela neka parna cev ter je nevarno ranila inžen- nerja Alberta Scheera in delavca Frana Matikolo in Frana Firma. Razven drugih po- škodb so tudi opečeni. Inženjerja so spravili v njegovo stanovanje, oba delavca pa v mestno bolnišnico.

Samomor ali nezgoda? V soboto ob 7. uri zvečer sta dva pilota potegnili iz morja nekega 40-letnega neznanega moža; isti je bil sicer nesvesten, a je še živel. V lekarni Pozzetto so poskušali umetno dihanje, a vsi naporci so ostali brezuspešni.

Samomor. V soboto se je 65-letni dni- nar Josip Fabbro zastrupil v svojem stanova- nju v ulici S. Michele št. 25. s fenilno kislino. Zdravnik rešilne postaje je zamogel le še konstatirati smrt. Truplo nesrečnega so pre- peljali v mrtvašnico pri sv. Justu. O tej pri- liki so začeli tarnati tudi italijanski listi, da se slučajni samomorov tako grozno množe. Na to pa menda ne mislijo, da so krivi na tem tudi — tržaški listi! »Gazzettino« piše jako lepo, vse drugače nego »Piccolo«. Ali vse to tarnanje ne pomaga nič, dokler merodajni či- nitelji ne začno skrbeti, da bo vzgoja v dru- žini in v šoli drugačna. Da, da, sad gre v klasje, sad one vzgoje po družinah, ki zna netiti le srd proti drugorodecem, a pozablja popolnoma na oplemenjevanje sre lastnega ljudstva! E, tega treba, manje politike, ma- nje italijanskega šovinizma in nekoliko več blaženja čustev, malo več morale. Samomor- stvo je postala epidemija; poklicani »zdrav- niki«, zavedite se enkrat svoje dolžosti!

Dražbe premičnin. V torek, dne 13. novembra ob 10. uri predpoludne se bodo valed naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za ei- vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Boschetto št. 34, pohištvo; pri sv. M. M. spodnji št. 86, konji; v ulici del Toro št. 2, pohištvo; v ulici Giulia št. 27, pohi- štvo, šivilni stroji in luči; v ulici S. Giovanni št. 8, oprema v zalogi, firneš, barve in raz- novrstne stvari; na Korzu št. 5, manufakture; v ulici del Pesce št. 2, mobilje in prevečki; v ulici Rossetti št. 2. in v ulici Aequedotto št. 20, krémarska oprema in pohištvo.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 11.3, ob 2. uri popoldne 18.7 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 762.3 — Danes plima ob 2.28 predp. in ob 11.42 predp.; oseka ob 6.29 predpoludne in ob 7.29 popoldne.

Telovadno društvo »Tržaški Sokol« namerja osnovati nov »Tamburaški zbor«, ki bo za-se poseben odsek. K temu novemu odseku priglasilo se je že 12 izvežbanih

tamburašev. Da se pa ta tamburaški zbor postavi takoj s početka na trdne noge; ter da bo zamogel vspevati in procvitati, treba mu je zadostno izvežbanih močij in zadostno členov. V ta namen pozivljamo najuljudneje vse častite stare tamburaše in njih prijatelje, da se blagovolje prijavijo k temu novemu simpatičnemu društvu vsaj do sobote t. j. do 16. t. m. Upisnina se bo sprejemala v društveni telovadnici, ulica Coroneo št. 15, ves teden od 9—10 ure zvečer. Členarina bo znašala 1 krono mesečno.

Odbor.

Vesti iz Kranjske.

* Umrta je dne 8. t. m. v Ljubljani Helena Parapat, mati pok. Janeza Parapata, znanega slovenskega pisatelja in zgodovinarja.

* Žensko telovadno društvo v Ljubljani je dobilo od vlade potrjena pravila.

* Zgradba Frane Jožefovega mostu v Ljubljani se vsled velikega števila pilotov (teh bo namreč 1400), ki imajo nositi kamenito podlago in oporo mostu na obeh koncih — zavleče do prihodnjega poletja. Tudi vsled jesenskega deževja narasla voda občutno ovira grajenje.

* Agenti aretirali so minoli petek na južnem kolodvoru v Ljubljani. Isti je hotel več vojašini podvrženih fantov spraviti v Ameriko.

* Tudi boj! Kakor smo že poročali, so nekateri ljubljanski kavarnarji stopili v nekaj kartel ter povišali ceno kavi in čaju. A s tem pa nikakor niso zadovoljni kavarniški gostje, ki so v ljubljanskih novinah podali izjavo, da bodo zvišani krajevar pritrgevali na — napitnini markerjev. S tem pa seveda zopet markerji ne morejo biti zadovoljni; saj bi bilo res vnebovpijajoče, če bi ubogi markerji morali trpeti — dobiček gospodarjev. Nastal je torej jednako trdovraten boj mej tremi kavarnarskimi činitelji in zanimivo je vprašanje, kateri izmed njih zmaga, oziroma kako se vsa zadeva reši.

* Državna podpora. Poljedeljsko ministerstvo je odobrilo načrt za uravnavo Krke pri Mersečji vasi. Troški so proračunjeni na 6000 K. Ministerstvo je obljubilo prispevati s podporo od 3000 K, deželni odbor kranjski pa 1500 K. — Za uravnavo hudournika Pišence je vlada dovolila nadaljnjih 700 K podpore.

Štajerske vesti.

— Za železnico Grobelno-Slatina do deželne štajerske meje je dovolil celjski okrajni zastop 20.000 gld. v deležih, kar je deželni odbor potrdil.

— Zažiganje mrličev v Gradcu Graški mestni svet je podaril primerno zemljišče, kjer zgradi neka židovska družba krematorij za sežiganje mrličev in takozvani kolumbarij za shranjevanje pepela. »Domovina« jako točno označuje ta slučaj z besedami: »Židje bodo torej še po smrti drli kristijane«. To je res klasično, da se Židje tako zelo zanimajo celo za trupla mrtvih kristijanov ter hočejo celo od tega dobiti tribut za svoje — žepe. S tem je tudi pojašnjena velika vnema židovskega časopisja za sežiganje mrličev.

— Slovensčina v »Studenten heim« v Celju. V nemškem »Studenten heim« v Celju, kjer je letos 68 dijakov, so se začeli učiti tudi slovensčine. Ali se ne podre nemško židovje zбоk te nezaslišnosti?

Razne vesti.

Iz Brazila. Iz posebnega pisma, uljudno stavljene nam na razpolago, in datiranega od 29. septembra, posnemamo:

Zemljo smo podelili, očistili, zasadili, pa je grozno suho, ker že od meseca maja ni bilo dežja. Pašniki so ožgani, živina strada. Koprneče pričakujemo dežja, ki se navadno pričena meseca septembra. Ali september je že pri kraju! Turšice še ni niti zna. Kava je spravljena, samo gospodarji se pritožujejo, da so cene preniske. Seveda — vajeni so velikih dohodkov.

Zadnjič sem Vam pisal, da je naš gospodar dal fotografirati svojo 96-letno mater. Omenjam to, ker tu izredno visoke starosti niso nič posebnega.

Na prvi faciendi blizu Pindamonhangaba so bili trije bratje zamoreci. Najmlajši med

njimi je imel 80 let. Ta je delal z nami vse. Drugi je spolnil že 100 in 2 leti in je bil trdnega zdravja. Le slep je bil siromak; in ko je leta 1897. tipaje s palico zašel v neki gozd, se je zapel mej grmovje tako, da se ni mogel rešiti in je izdihnil svojo dušo. Pogrešali so ga 10 dni in potem še le so našli njegovo truplo. Najstarejši teh treh bratov pa je imel 114 let. Bil je jako krepak. Obdeloval je nekaj zemlje in sadil turšico.

Vsakih 15 dni je prišel sam na faciendo, kjer sem bival jaz. Baron mu je ukazal dati vsega, česar je potreboval, kajti bil je pri njem neprestano, o času sužnosti, kakih 40 let. — Neki Gjovakin Baroza je lani meseca junija praznoval 115-letnico in je povabil mnogo Brazilceev. Bil je vesel in je plesal z njimi njih ples »vijolo«. Od prve žene je imel enega sinu, ki je umrl lani v 88 letu. Ali, kar je najznameniteje, stavec ima od druge žene še malih sinčkov, katerih zadnji ima še le — 5 let!! Druga žena je stara 48 let in je imela 7 otrok. Stavec bi bil lahko najbogatejši, ker si je bil sam odmeril jako veliko sveta, takrat, ko je bil v tem kraju še sam gojzd. Zivel je sam v gojzdu, za varuhe je imel 4 pse. Že je bil požgal mnogo gozda in obdelal zemlje, ko je bil ustrelil nekega popotnika. Bil je zaprt 6 let. Na zaslišanju se je izgovarjal, da ga ni ustrelil on, ampak — puška. Mej tem, ko je bil zaprt, so gojzd razdelili.

Mož je delal do visoke starosti in še sedaj dela kaj malega vzlic 116 letam, ki jih ima na hrbtu!

Jaz sem zdrav, tudi obe hčerki; le žena ni prav pri zdravju, kar je v teh krajih jako hudo zanjo in za nas!!

Nevarne opice. Angleški parnik »Indravell«, ki je plul iz Singapone, je imel na krovu konsignacijo 28 velikih opic. Mej vožnjo so hoteli neko kletko z opicami prestaviti na neki drugi kraj. O tem se je udrlo dno kletke in v isti hip so bile opice tudi že zunaj ter se v nekaj trenutkih razšle po vsem parniku. Štiri izmed neukročenih živali so takoj izvršile — samomor, ko so splezale na dimnik ter skočile skozi odprtino v ogenj. Druge pa so našle pot v kuhinjo in shrambo za jedi ter takoj vse vzele v posest. Ni z zvijačo, ni s silo niso mogli besno okoli sebe grizečih živali spraviti iz dotičnih prostorov. Mostvo je vsled lakote in raznih ran, ki so jih mu zadale opice, moralo prestajati grozne muke. Še-le čez več dni se je mostvu posrečilo polastiti še čveteroročnih plenilcev ter jih zapreti v kletko. Kapitan in večina mornarjev si sedaj ločijo rane na suhem.

Loterijske številke izžrebane dne 10. novembra 1900:

Dunaj	47	21	86	52	33
Gradec	63	85	27	54	51

Brzojavna poročila.

Italijanski parlament.

RIM 10. (K. B.) Komora je sklicana za 22. novembra.

Ustaja na Kitajskem.

WASHINGTON 10. (K. B.) V kabinetu so soglasno izrazili namero, da ne spremene dosedanje politike Zjedinjenih držav glede Kitaja.

BEROLIN 10. (K. B.) Wolff javlja iz New-Yorka: V Washingtonskih vladnih krogih odločno oporekajo vesti, da bi bil kitajski poslanik v Washingtonu protestiral proti postopanju Nemcev v Paotingfu-u.

LONDON 12. (K. B.) »Times« priobčujejo to-le brzojavko iz Pekinga, oddano dne 10. t. m. v Taku-u: Li-Hung-Čang še ni odgovoril na noto ruskega admirala Aleksejeva, s katero je isti pozival Kitajsko, da zopet sprejme civilno upravo v Mandžuriji pod zaščitništvom Rusije ter hoče počakati potrebnih instrukcij iz Singapurja. Rusija je stavila pogoj, da bo potrjevala kitajske uradnike za imenovanje na upravo ter hoče imeti v Mandžuriji v varstvo železnice in ostalih svojih koristi vojaško moč. Pogoj, da bi Rusija smela vzdrževati 40.000 vojakov, bi bilo enak končni vojaški okupaciji.

CARIGRAD 11. (K. B.) Anglaški parnik »Brinkbur« in danski parnik »Scam« z ruskimi četami na krovu, sta se peljala skozi Bospor v vztočno Azijo.

LONDON 11. (K. B.) Reuter javlja iz Tientsina z dne 9. t. m.: Rusija je izročila železnico oficijelno grofu Waldersee-u, od katerega jo dobi gotovo prvi inženir severnokitajskih železnic, Kinder.

PETROGRAD 10. (K. B.) Glasom brzojavke v »Novoje Vremja« iz Vladivostoka

z dne 3. t. m. je prispela tjakaj vest, da je cesarica kitajska umrla. Nadaljna brzojavka istega lista od dne 8. t. m. javlja, da se v okraju Mukden, kjer ni več kitajskih čet, prebivalstvo vrača v svoje vasi ter se podaja v varstvo ruskih čet. V južni Mandžuriji so kitajski vojaki in bokserji razrušili mnogo vasi; poprej so jih pa oropali.

LONDON 12. (K. B.) Glasom brzojavke »Standard« iz Tientsina z dne 8. t. m. razteza se zemljišče, ki so ga tamkaj zaplenili Rusi, od železniške postaje dve angleški milj ob reki navzgor. Isti list javlja iz Shangaia dne 10. t. m.: Izročitev severne železnice s strani Rusov je napravila tukaj najboljši vtis. Tukaj upajo, da se železnica izroči angleški vladi, ne pa pooblaščenem velevlasti. Pravijo, da je cesarica dala usmrtiti 15 evnuhov, katere so dolžili, da so se udeležili na zaroti, ki je imela cesarju omogočiti vrnitev v Peking. Tungfuhsiang je sporočil dvoru, da bi se moral spuntati, ako bi na dvoru hoteli izpolniti zahtevo velevlasti ter ga usmrtiti. Vsa pokrajina Kangsu je baje na njegovi strani.

Vojna v južni Afriki.

BLOEMFONTEIN 9. (K. B.) Buri imajo še vedno Ficksburg in okolico v svoji oblasti.

LONDON 10. (K. B.) Renter javlja iz Lourenzo-Marqueza včeraj: Guverner taji, da bi bili Buri šli od tod k svojim poveljstvom. Vsi Buri so nastanjeni v vojašnicah, kjer jih čuvajo vojaki. — Ista poslovница javlja včeraj iz Kronstaada: Sovražnik izjavlja, da se noče igrati niti v slučaju, da bi bila Rajin in Dewet ujeta. Streljiva in živil da ima sovražnik dovolj na razpolago.

CAPSTADT 11. (K. B.) Lord Methuen je presenetil burska generala Snymanja in Fermaaka ter jima provročil zgube. Zaplenil je več vozov. General Kitchener, brat lorda Kitchenerja, je v bližini Middelburga vsepošno izvršil ponočni napad na sovražnika. Ko je prispela pomoč, so sovražnika docela razpršili. Polkovnik Plumer je odbil napad 400 Burov.

Car Nikolaj zbolel.

PETROGRAD 12. (K. B.) Ruska brzojavna agentura javlja: Car Nikolaj je zbolel za influenco, ki pa poteka normalno. Niso nastale nikakšne komplikacije. Sukpektivno stanje visokega bolnika je zadovoljivo. Vsled tega ne izdajajo vsakdanjih buletinov.

Trgovina in promet.

Tedensko tržno poročilo.

V Trstu, dne 10. novembra 1900

(Cene vseh predmetov veljajo brez carine.)

Kolonijalno blago: Kava: V Rio je znašal dovoz tudi prošli teden enako visoko količino, v Santosu je dovoz padel. Glasom Duuringove statistike se je evropska zaloga povišala za 1500 tonlat, svetovna zaloga pa za 37.060 ton. Tendence je bila v začetku tedna trdna, pozneje je ista oslabela ter so merodajni trgi znižali cene za blizu 20%. Tudi brazilske cene so padle za okoli 1 šiling. Naš trg je bil miren, promet neznačen; v cenah je bilo malo sprememb. S trga se je vzelo 500 vreč krave Santos od navadne do fine po 45 do 56 kron za 50 kg. Na skladiščih je 16.680 q kave. Dovož je znašal od 1. do 8. nov. t. l.: iz Santosa, Rio Janeira in Viktorije s parnikom »Szt. Istvan« 40.744 vreč kave Santos, 3750 vreč Rio in 2050 Viktorija; razne proizvodnje 1804 vreč kave.

Siadkor. Prošli teden je bil v obče miren, cene slabe: tukajšnji trg je bil medel do danes, malo prometa, cene so nekoliko padle.

Zaključili smo tako-le:

Za gotovo prevozno blago, voznine prost v Trstu s škontom 20%:
Centrifugalni pilé . . . 27 1/4—27 3/4 K
Melis-pilé . . . 27 1/2—27 3/4 „
Concassé . . . 27 3/4—28 1/4 „
V soleh po 1.80 do 2 kg. 30—31 1/2 „
in 50 kg. . . 30 1/2—31 „

Za naročbe november-marecij:
Centrifugalni pilé . . . 27 1/4—27 1/2 K
Melis . . . 27 1/4—27 1/2 K

Iz notranjosti je došlo od 1. do 8. novembra z železnico 40.700 q (proti 74.900 q v isti dobi lani.)

Zaloga je znašala dne 7. t. m. 70.500 q, od katerih je bilo 68.518 q na skladiščih (proti 37.400 in 34.260 q v isti dobi lani.)

Žito: Prošli teden je bil brez prometa v tej stroki. Zaloga je znašala: 200 q pšenice,

1750 q turščice (1430 q na skladiščih) in 300 q ovsa.

Bombaž: Trg medel, brez prometa.

Moka: Omejen promet: cene se niso skoro nič spremenile.

Južno sadje: Trg trden za pomaranče, medel za limone.

Les: Trg medel, malo prometa.

Olje oljkino: Blago iz Albanije se je dalo takoj namestiti o razmerno visokih cenah. Prodalo se je 75 q italijanskega polu- in superfinega namiznega olja po 120—140 K 60 q levantinskega po 72—75 K in 200 q albanskega novega po 66 do 68 kron za q.

Riž: Na našem trgu je bilo mnogo ponudb in malo povpraševanja, zato malo prometa; cene na indijskih in japonskih trgih so letos višje za surovo blago nego tukaj za obdelano. Tudi položaj na italijanskih trgih se je zboljšal.

Tržne cene.

Cene se razumejo na debelo s carino vred.

Kolonijalno blago:

	za 50 kg. v kronah.
Kava: Santos I.	103.—
„ II.	93.—
Rio I.	103.—
„ II.	96.—
Santos in Rio lavé I.	120.—
„ II.	—
Laguaira lavé I.	136.—
Laguaira lavé II.	109.—
Maracaibo	114.—
Guatemala	166.—
S. Salvador	112.—
Costarica	141.—
Portorico	155.—
S. Domingo	111.—
Jamaica	—
Malabar Plant	167.—
Java W. J. B.	184.—
Moka	155.—
Poper: Singapore	99.—
Penang	93.—
Tellichery	99.—
beli	142.—
Piment:	61.—
Sladka škorja: (cimet)	87.—
„ electa	91.—
Riž: italijanski	18.—23.50
Indijski	10.25 13.50
Japonski	15.—17.—

Južno sadje:

Rožiči: (novi)	11.—13.—
Dateli:	45.—
Smokve: (Calamata) v vencih novi	13.—16.—
„ proste	14.50 19.50
„ puljsko (Puglia)	—
„ smirnske (v škatljicah)	32.—57.—
Mandeljni: sladki I. Bari novi	131.—
Lešniki: siciljski	41.—42.50
„ istrski	50.—52.50
„ levantinski olupljeni	77.—82.—
Suho grozdje (cibibe): Elemé	41.—68.—
„ Sultanine	63.—90.—
„ iz Perzije	—
„ črne Cismé	32.50 33.—
„ Morea	61.—62.—
„ Lipari	73.—74.—
Pomaranče (zaboj)	—
„ Puglia [zaboj]	—
Limone	3.—10.—
Olje oljkino italijansko I. Bari	76.—80.—
„ albansko	36.—37.—
„ dalmatinsko	39.—42.—
bombažovo amerikaško	36.50 37.50
bombaževa angleško	—
sesamovo	53.—

Prva slov. zaloga pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a
se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Zaloga in tovarna
pohištva vsake vrste

od
Alessandro Levi Minzi v Trstu
Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Rogat izbor v tapetarijah, zrcalih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franco vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.
Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Velika zaloga
solidnega pohištva in tapetarij
od
Viljelma Dalla Torre v Trstu
Trg San Giovanni hšt. 5. (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.
Moje pohištvo donese srečo.

Jayna zahvala.

Odbor ženske podružnice sv. Cirila in Metoda v Trstu izreka tem potem svojo najiskrenejšo zahvalo vrlim tamburašem iz Škedenja, ki so s svojim krasnim tamburanjem pripomogli do toli sijajnega uspeha predstav v Škedenju in v Barkovljah. Svoje najgloblje priznanje izreka tudi domačim diletantom. Se ve v prvi vrsti g. A. G., g. K. P., g. J. Štoki in g. Negodetu, ki so v resnici prav umetniško proizvajali svoje vloge. Svojo najiskrenejšo zahvalo izrekamo nadalje g. Odinal, g. Poniž, g. Čargi, g. F. P., g. Michelneiju, g. Godini. Nehvaležne bi pač bile, ako ne bi izrekle javno svoje zahvale tudi g. Čargi, ki je imela najnevaležnejšo ulogo — souflerja. Enako zahvalo izrekamo tudi g. Rože-tu za tako umno prirejanje odra, kar ni lahka stvar pri naših žalostnih razmerah. Konečno srčna hvala vsem, ki so na katerikoli način pripomogli na predstavah in slavnemu občinstvu, ki je prihitelo k istim v tako impozantnem številu.

ODBOR

ženske podr. družbe sv. C. in M.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. apostol. Veščanstva

XXI. c. kr. drž. loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija,

ki je jedina v Avstriji zakonito dovoljena, obsega 18.122 dobitkov v gotovini, v skupnem znesku 418.640 kron. Glavni dobiček znaša v gotovini:

200.000 kron

Za izplačilo dobitkov jamči c. kr. loterijski dohodni urad.

Žrebanje nepreklicno dne 13. decembra 1900

Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, I. Riemergasse 7., v loterijskih kolekturah, v tobakarnah, pri davčnih, poštah, brzojavah in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrti tirga za kupce srečk.

Srečke se dopošljejo poštne prosto.

C. kr. loterijska direkcija, oddelek za državne loterije.

Novo tržaško pogrebno podjetje

L. Mozetič

vodja: L. Montanelli

Via Torrente (Ponte della Fabbra)

Izbor bisernih in porcelanastih in nagrobnih vencev, trakov, črk, spominov itd.

ŠUNKE

suhe, male, razven krače brez kosti, kilo 95 kr., posebno za gostilne, kranjske klobase, velike, po 18 kr. iz samo prašičevega mesa pošilja proti povzetju

Ivan Ev. Sirc v Kranju.

Oglas.

„Obrtnijsko društvo v Škedenju“ priredi

v nedeljo, dne 18. novembra t. l. od 9-11 ure popoldne

Občni zbor

s sledečim dnevnim redom:

1. volitev novega odbora.
2. Razni pogovori.

Odbor.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 10 - GORICA - Vrtna ulica 10.

priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštna.

Dr. Rosa Balsam Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo vzbuja slast in odvaža lahko. Z redno uporabo istega se prebavljanje krepi in ohrani.

Velika steklenica 1 gl., mala 50 nvč. po pošti 20 nvč. več.

Varilo! Vsi deli embalaže nosijo zraven stoječo, postavno položeno varstveno znamko.

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero varuje in ohrani rane čiste, vnetje in bolečine olajša in hladi.

V pušicah po 35 in 25 nvč., po pošti 6 nvč. več.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“

Praga, Malastran, ogel Spornerejeve ulice.

Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

Carl Greinitz Neffen

Na Corsu šte. 33. podružnica Trst. Piazza della Legna 2.

Železo in razno železno blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbarstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače in facon, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitiga železa, vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč peči in štedilna ognjišča

kubinsko, namizno in hišno opravo, železne meble in pred ognjem varne blagajne nagrobne križe in obgrobnje ograje, orodja za vsako obrt.

Kathreiner

je samo pravi v znanih

Kathreinerjevih zavojih!

Zatoraj nikoli v odprtih ali v drugih za prevranje računajočih ponarejenih zavojih.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je najkusejša, kakor tudi edino zdrava in zraven tega najcenejša primes k bobovi kavi.

Kathreiner Kneippova sladna kava

bode z veseljem in z vedno raztočjem učinkom v stotisoč družinah použita.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je tam, kjer se zavoljo zdravja bobova kava prepove, najboljši nadomestek.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gl. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

V Trstu.

Inženjer Živic se priporoča svojim rojakom želeč, da ne bi nosili dobičkov našim nasprotnikom, kateri nas hočejo uničiti.

Prosi torej obrniti se za nakup strojev in tehničnih predmetov do njegove, stare, poštene, slovenske trdnice.

Schivitz e Compⁱ, Trst ulica Zonta št. 5. pri novem sv. Antonu.

Krojač,

Anton Jerič, krojač v ulici Torrente št. 34, I n, se priporoča slavnemu slovenskemu občinstvu, posebno pa častiljivi duhovščini.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8 Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Krème.

Potočnik Fran ima gostilno v ulici Irene št. 2, toči istrsko, dalmatinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo vsaki čas mrzle jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 2b. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladničarne.

H. Stibiel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso) filijalka ulica Riborgo 15. ima veliko pekarno in sladničarno. Vedna zalogo vsakovrstnih tort, krokanov, konfetov, raznovrstnih sladčev v kosih in v skatljicah, finih biškotov, različnih likerjev in vin v buteljkah za poroke, birme, krste in druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan večkrat pečen fin in navaden kruh se razpošilja po pogodbi in naročilu franko na dom in trgovcem v razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladničarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejemata tudi domači kruh v pečivo. Postrežba točna.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni »Commercio« in »Tedesco« ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Trgovci.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12 priporoča svojo dobro preskrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohišstvo.

Prva slovenska izdelovalnica in zaloga zaznovrstnega pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence. Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla »svoji k svojim.« Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 12 (zadej c. kr. deželne sodnije.)

Slovenec priporoča svojo veliko prodajnico in izdelovalnico vsakovrstnega pohištva in popraviljenega istega po cenah ki zadovolje gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča. Ivan Cink, ulica S. Daniele št. 2.

V Gorici.

Civilni in vojaški krojač.

C. kr. privilegirani kroji vsakemu koj razumilji v krojiti

Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 22 I. n. ima izborni zalogo vsakovrste blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek, dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po najnovejši modi.

Voščene sveče.

J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona št. 7 izdeluje sveče iz pristnega čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za obilne naročbe se priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim oskrbnikom ter slavnemu občinstvu.

Novoporočenci pozor! Velika zaloga

vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledali stolice za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetacijam, in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v vso to stroko spadajočih del. Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

„Ljubljanska kreditna banka“

v Ljubljani

Spitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut itd. po najkulantnejših pogojih.

Posojila na vrednostne papirje proti

nizkim obrestim. zavarovanje proti kurzni izgubi. Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na girokonto s 4 1/2% obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga. Eskompt menjio najkulantneje. Borzna naročila.